

FORVALTNING AV MIDLER ETTER SALG AV RIK-AKSJER

Arkivsaksnr.: 14/2749

Arkiv: 255

Saksnr.: Utvalg

146/14 Formannskapet
/ Kommunestyret

Møtedato

16.09.2014

Forslag til vedtak:

1. Frigjort kapital, kr 121.097.400, etter salg av aksjepost i Ringeriks- Kraft AS til KLP skal anses som langsiktig finansielle aktiva og forvaltes i tråd med kommunens finansreglement.
2. Kr 121.097.400 avsettes til ubundne investeringsfond og skilles ut i balansen under navnet "Fossefondet".
3. Det rapporteres hvert tertial på utviklingen i forvaltningen av "Fossefondet".
4. Avkastningen (positiv eller negativ) i "Fossefondet" går i sin helhet inn i driftsregnskapet så lenge kommunen er registrert i ROBEK.
5. Detaljer om "Fossefondet", og forvaltning av dette, innarbeides i eget kapittel i revidert finansreglement som legges frem for politisk behandling før 31.12.2014.

Innledning / bakgrunn

Våren 2014 besluttet Kommunestyret i Ringerike kommune (KS sak 36/14) å selge en aksjepost i Ringeriks-Kraft AS tilsvarende 15 % av selskapet til KLP. Kommunen reduserte sin eierandel fra 88 % til 73 % av selskapet. Salgssummen ble satt til 135 mill. kroner med salgsdato 31.12.2013.

Beskrivelse av saken

Ved salg av finansielle anleggsmidler (aksjer i dette tilfellet) finnes klare føringer på hvordan dette skal behandles i kommuneregnskapet. "Forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner)" sier følgende i § 3:

"Ved salg av finansielle anleggsmidler, skal en andel av salgsinntekten regnes som avkastning på innskutt kapital. Første setning kommer kun til anvendelse dersom kommunen eller fylkeskommunen har bestemmende innflytelse i selskapet. Avkastning på innskutt kapital skal regnes som løpende inntekt. Som avkastning på innskutt kapital skal regnes det beløpet kommunen eller fylkeskommunen maksimalt kunne fått i utbytte etter lov 13. juni 1997 nr 44 om aksjeselskaper § 8-1, beregnet ved siste årsskifte før salgsdato, fratrukket utbytte utbetalt i salgsåret."

Avkastning i forbindelse med salget er beregnet til kr 13.902.600 som er inntektsført i driftsregnskapet 2014. Resterende kr 121.097.400 er ført til salgsinntekt i investeringsregnskapet. En slik salgsinntekt kan kun benyttes til avsetning til ubundne investeringsfond, finansiering av fremtidige investeringer eller nedbetaling av langsiktig gjeld tilknyttet kommunens tidligere investeringer.

Ved avsetning til investeringsfond med tanke på forvaltning for å oppnå en avkastning og ivareta kapitalen på lang sikt har Ringerike kommune vedtatt et eget finansreglement. Kapittel 4 i dette reglementet gir føringer for hvordan forvaltning av langsiktige finansielle aktiva, adskilt fra kommunens midler beregnet for driftsformål, skal behandles for å ivareta Kommunelovens bestemmelser.

Kommunelovens § 52, punkt 3 sier:

”Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen og fylkeskommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall.”

Tidligere behandlinger og vedtak

KS sak 36/14, arkivsaksnr 12/4481: Eierstyring/ salg av Rik- aksjer

KS sak 61/10, arkivsaksnr 10/9: Vedtatt revidert finansreglement

Økonomiske forhold

Frigjøring av kapital gjennom salg av finansielle anleggsmidler påvirker først og fremst kommunens investeringsregnskap og finansielle posisjon til å finansiere fremtidige investeringer. Avkastningen på slik kapital, positiv eller negativ, vil påvirke driftsregnskapet. Ved en drift i balanse hvor kommunens utgifter ikke overstiger inntektene kan kommunen overføre positiv avkastning (helt eller delvis) fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet og bygge opp investeringsfond eller finansiere årets investeringer. Overføring fra investeringsregnskap til driftsregnskap er ikke tillatt.

Alternative løsninger

Aternativ 1:

Frigjort kapital, kr 121.097.400, etter salg av aksjepost i Ringeriks- Kraft AS skal brukes til nedbetaling av kommunens langsiktige gjeld. Dette vil redusere årlige driftskostnader med ca 2,7 mill. kroner i renteutgifter ved dagens rentenivå. Denne reduksjonen vil være varig dersom kommunen opprettholder dagens nivå på avdragsbetaling, som da vil utgjøre beregnet minimumsavdrag pluss ca 6 mill. kroner.

Dersom kommunen kun forholder seg til beregnet minimumsavdrag i tiden fremover vil den økonomiske effekten være avtagende og borte etter ca 20 år.

Alternativ 2:

Frigjort kapital, kr 121.097.400, etter salg av aksjepost i Ringeriks- Kraft AS overføres til ubundne investeringsfond. Dette vil kunne benyttes som egenkapital ved finansiering av fremtidige investeringer for å begrense lånebehovet. Midlene vil inntil videre inngå som en del av kommunens kortsiktige likvide midler og behandles i tråd med kommunens finansreglement. Økonomisk effekt blir mye som beskrevet i alternativ 1.

Alternativ 3:

Kombinere alternative løsninger 1 og 2.

Rådmannens vurdering

Salg av aksjer i Ringeriks- Kraft AS skaper engasjement og debatt i lokalsamfunnet. Gjennom transaksjonen som nå er foretatt har Ringerike kommune skaffet seg muligheter til å forvalte kommunens kapital på en bredere, og etter rådmannens vurdering, en bedre måte. I tillegg har kommunen beholdt eierskapet og kontrollen i selskapet som største aksjonær med 73 % av aksjene. Salget som frigjorde 135 mill. kroner av kommunens verdier forteller oss at selskapet i dag har en markedsverdi på rundt 1 milliard kroner. Det betyr at kommunen fremdeles har i overkant av 700 mill. kroner bundet opp i selskapet. Rådmannen innstiller på at de frigjorte midlene tas godt vare på for fremtidige generasjoner. En fornuftig forvaltning gjennom bruk av renteprodukter, obligasjonsfond og langsiktige avkastningsmuligheter på aksjemarkedet vil gi en avkastning som kan måles mot den avkastning vi ville fått om kapitalen fortsatt ville vært plassert som aksjer i ett enkelt selskap, Ringerike- Kraft AS.

Kommunen har utfordringer i balansen mellom driftsutgifter og inntekter. Tjenestenivået som leveres holder god standard sammenlignet med mange andre kommuner og dette er noe vi skal ta med oss. Det er derfor viktig at inntekter også blir en del av fremtidig planlegging for å kunne gi gode tjenester til Ringerikes befolkning. Vi mottar årlig utbytte fra Ringeriks- Kraft AS og har dermed en fordel som ikke alle andre kommuner har. Vi er en såkalt "kraft-kommune". Rådmannen mener at denne fordelene ikke utnyttes godt nok, noe de siste års utbyttebetalinger underbygger. Muligheten som nå har dukket opp bør utnyttes på en slik måte at frigjort kapital beholdes for fremtiden og høstes av ved behov. Det finnes gode eksempler på dette i Norge, for eksempel gjennom det statlige "oljefondet", og flere kommuner har benyttet seg av muligheten til å opprette lignende fond for å skaffe løpende inntekter fremfor å tære på oppspart kapital.

Vedlegg

Finansreglement for Ringerike kommune, vedtatt 24.06.2010

Ringerike kommune, 01.09.2014

Tore Isaksen
rådmann

saksbehandler: Roger Mathiesen